



# הארחת השבת



אמרות, הארות וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת אחרי קדושים תשפ"א

גליון: 56

א לעכטיאָנער שַׁבַּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

## הלולא דרשב"י - מתפללים ורוקדים

### פניני הפרשה

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה' וימתו" (ט"ז ב) ע"פ דברי חז"ל (מ"ק כ"ח.ה. ועוד) מיתתן של צדיקים מכפרת על ישראל. וכן: מיתתן של צדיקים מעכבות את הפורעניות (פס"ז בראשית ו). וזה: 'אחרי מות' - בקרבכם לפני ה' שמיתתם עוררה קרבת השם - הוי"ה - מידת הרחמים.

כן אפשר להסמיק ע"פ המובא בספרי הפוסקים (מטה משה, כל בו): על קריאת מיתת בני אהרן ביום הכיפורים, בכדי להכניע לב האדם לשוב להשי"ת. וכן לעורר לב האדם להזיהר במעשיו. וזה: 'אחרי מות שני בני אהרן' - ונסמך לכך: 'בקרבכם לפני ה' - קירבת השם לתשובה ולמעשים טובים.

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה' וימתו" (ט"ז ב) ב' פעמים נאמר כאן לשון: 'מיתת'. ע"פ הא דמובא בחז"ל (ברכות י): עה"פ: 'כי מות אתה ולא תחיה', שהמות ללא בנים נקרא מיתה. וכן הוא ב'ספר המידות' (בנים כ"ד): 'יואב שלא הניח בן כמותו נאמר בו מיתה, דוד שהניח בן כמותו נאמר בו שכיבה', ולכך נכתב ב' פעמים ענין מיתה, פעם אחת מיתתם כפשוטה, ופעם אחת שמתו ללא בנים.

"אחרי מות שני בני אהרן בקרבכם לפני ה' וימתו" (ט"ז ב) בדברי המדרש תנחומא: "לא היו דומין בניו של אהרן ל'מטה', מטה אהרן נכנס יבש ויצא לח, שנאמר: ויצא פרח ויצא ציץ". ענין פרח, הוא פריחה וההתעלות, וכמובא ב'כלי יקר' עה"פ: 'הנה פרח מטה אהרן'. שרומז על פריחה של תורה וחכמה, ומביא דברי הילקוט עה"פ (יחזקאל י"ז): 'הובשתי עין לח והפרחתי עין יבש' (עיי"ש). ובכאן שמתו שני בני אהרן, הופסקה פריחתם בעבודת הבורא, כי: 'כיון שמת אדם נעשה הפשי מן המצות' (שבת קנא). וזה דברי המדרש: שלא היו דומין בניו של אהרן ל'מטה', שהמטה יצא לח - בפריחת תורה ומצוות.

ואפשר להסמיק לכאן מהמובא (שער הכוונות דרושי הלילה ז): עה"פ: 'הנה פרח מטה אהרן לבית לוי', כי 'אהרן' הוא 'חסד' שהוא בגי' ע"ב. ולוי הוא 'גבורה' שהוא בגי' וי"ו, ושניהם יחד בגי' "פרח". וכן הוא בליקוטי מוהר"ן (נ"ד): 'הנה פרח מטה אהרן לבית לוי', הינו שהחסד - בחינת אהרן, צריך לקבלו על ידי הכלי, שהוא בחינת: יראה - סטרא דלוי, וזה בחינת: בגבורות ישע ימינו'. והמורם מכך: שענין 'פרח' הוא המתקת הגבורות בחסדים. ובכאן שהיו 'שתויוין' לא המתקוה זאת. כי על היין נאמר (וימא ע): 'זכה נעשה ראש לא זכה נעשה רש'. שבתוך 'היין' ישנו הגבורות וההמתקה. וכן בטעם שלא היו 'נשואים' הוא ע"פ מאמרם (סוטה יז): 'איש ואשה - זכו שכינה שרויה ביניהם, לא זכו אש' - הגבורות וההמתקה יחדיו. ובכאן לא המתקוה זאת, וזהו דברי המדרש: שלא כמטה של אהרן שפרח, - שיש שם המתקה מיניה וביה (כמובא בשעה"כ ובליקו"מ).

קרבים אנו ליום הגדול ל"ג בעומר הילולא רבא של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי ז"ע, יומו של התנא הקדוש אשר הרעיז ארץ ואות הקשת לא נהיה כי אות עולם היה.

ל"ג בעומר: יום מקרא קודש שבני ישראל קיבלוהו ליום של שמחה והתעלות שמחה פלאית ונשגבה, שמחה עילאית המתבטאת ביותר באתרא קדישא מירון, שמחה של מצוה. שמחה הכלולה יחדיו עם תפילות הבוקעות מלבבות נשברים וחפצים של בני ישראל - ש"בר יוחאי" מליץ טוב בעדם ושזכותו הגדול יושיעם מכל צרותיהם בכלל ובפרט ויזכו להשפעות של חסדים.

בנו של רבי נתן מברסלב - רבי יצחק מתאר במכתבו ששלח כששהה בארץ ישראל מחזה זה, תפילה יחד עם שמחה "... ומקודם אמר כל אחד מה שבלבו ושופכים הרבה דמעות מקירות לבם. ואח"כ בעה"כ גדלה השמחה עד לשמים קלרינעט ופאק, וכולם בניהם מזמרים ניגונים נפלאים..."

בדומה לכך תיאורו של החסיד הרב שמואל הורוויץ זצ"ל על זאת, בספרו ימי שמואל: "וכל הזמן הזה, בחצר מחוץ לציון הקדוש, השמחה והחדווה וההילולא אין לשער ולהערך כלל, שמחה כזו אין דוגמתה, והכלי זמר מנגנים מיום ערב ל"ג בעומר בצהרים ועוד קודם, עד ליל אחר ל"ג בעומר בלי הפסק רגע, וכן הריקוד אינו נפסק אף רגע, ובפרט בעת ההדלקה על הגג אין לשער השמחה, ממש מי שלא ראה השמחה הזו, לא ראה שמחה וחיות מימיו..."

אך יחד עם זאת מתרחש המחזה הנפלא והנהדר איך בתוככי המערה פנימה מתפרצת מלבם של בני ישראל צעקת עמוקה ופנימית, תפילות ותחינות שבוקעות מלבבות נשברים לישועה ורחמים בזכותו של התנא, וכהמשך התיאור בספר ימי שמואל: "מה נאמר ומה נדבר, כדאי להשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסור נפשו לראות ולהשתתף בזה, מבפנים בכיות ותשובות והתעוררות, שאף ביום כיפור לא נשמע כזאת..."

### ונשאלת השאלה האם ילכו שניהם יחדיו ?

והתשובה; אכן כן, נשמתו הגבוהה של התנא הא'לוקי רשב"י כוללת ומקיפה את ההתעוררות והציפיה לישועה מחד, והשמחה והחדווה מאידך. אור תורתו ובייחוד 'ספרי הזוהר' הק' מלאים ביריעות של דיבורים ולשוונות של התעוררות ותוכחת אמת להזיהר ולהישמר מכלל דבר רע ומכשול. אך מאידך אמרו והבטיח - שלא תשתכח תורה מישראל (שבת קל"ח), וכמובא ע"כ בהקדמת ליקוטי מוהר"ן שכל זאת הוא בזכותו וכוחו: "כי לא תשכח מפי זרעו", שהם סופי תיבות "יוחאי" שמאיר לו אור התורה גנזיו וסודותיו לדורות עולם.

וזהו בחינת הילולא דרשב"י שעושים ביום ל"ג בעומר שאז נסתלק, כי עיקר השמחה מה שזכינו שהשאיר לנו השארה כזאת שהם ספר הזוהר הקדוש שע"ז נזכה להשגת א'לוקות... היינו כמו ביציאת מצרים שהייתה הגאולה ע"י משה רבינו שגילה אז השגות א'לוקות בדרכים נפלאים, כמו כן עתה בגלות האחרון שקשה וכבד יותר, אבל ברחמי יגאלנו ע"י כל הסתרי תורה שגילו התנא רשב"י וחבריו שהם כלים וצמצומים להשגות א'לוקות שע"ז עיקר רפואת הנפש וגאולתה ברוחניות ובגשמיות". (ליקוטי הלכות נזיקין ד').

וכך, לא בכדי עם ישראל שופכים באתרא קדישא הדין ליבם כמים בתחינות, תפילות ומזמורי תהלים בציון המצוינת של התנא שהאיר לנו אור ה' לנצח, שאמר ש"יכול לפטור כל העולם כולו מן הדין... (סוכה מה): הניסים והנפלאות שנראה לעין כל בהמשך הדורות ברוחניות ובגשמיות והם אשר נותנים יותר ויותר חיזוק לעולים מירונה לא להרפות מלהפציר ולבקש.

אך במכלול תפילותיהם ובקשותיהם משולב בהם השמחה והריקודים בהילולא דרשב"י שהחלה עת מיטתו יצאה מביתו ואש הייתה לוהטת לפניו, "שמעו קלא: עולו ואיתכנסו הילולא דרבי שמעון" (אידרא זוטא רצ"ו). שמחים הם כלל בני ישראל בדביקות עילאית עם תקוה וציפיה לישועה ורחמים. וכמובא בשם האר"י הק' ושגם נהג כך ששמח שם מאוד.

משולבים הם יחדיו התפילות והשמחה, אין הם סותרים האחד את השני - הבקשות והריקודים שניהם מובילים לפעול ישועות, להמשיך אור זיו נועם של התנא הגדול, להתקרב ולהידבק בבוצינא קדישא - בתפילה ותחינה ובשמחת רשב"י - מאז הסתלקותו ועלייתו לשמי רום ועד מימנו אנו; אשרינו מה טוב חלקינו בהילולא דבר יוחאי !



# הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)

ע"פ דברי חז"ל (ר"ה יח): "שקולה מיתת הצדיקים כשריפת בית אלקינו". וזה: ס"ת של: "אחרי מות שני בני אהרן". ת"כ (שני יודין) כנגד שנות עמודים של: "ב' בתי מקדשות". ו: "שני מלשון: שנים" - השנים שעמדו.

"אחרי מות שני בני אהרן" (ט"ז ב)

לכאורה יש לדייק, למה לא נכתב 'שמים' של בני אהרן, ורק בלשון: 'שני בני אהרן'. ואפשר לומר, ע"פ הא דמובא בחז"ל: 'עשרים שנה אין ב"ד של מעלה עונשין וכרתין'. וכן הוא בזהר (וירא - קיח): 'דהא בי דינא דלתתא ענשין מתליסר שנין ולעילא, ובי דינא דלעילא מעשרים שנין, ולכך נסוב העונש על אהרן ולא על בניו, וכמובא על נער בר מצוה, שהעונשים הולכים על האב, ולכך אביו מברך: 'ברוך שפטרני'.

"קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים" (י"ט ב)

במאמרם (קידושין ל): 'אמר ר"ש בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום... ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו שנאמר אלהים לא יעובנו בידו'. ו'עיקרא דיצרא בישא הוא על עריין' כמובא (זהר ויקרא ט"ו). ליקו"מ ב' ק"ל. וזהו: 'כי קדוש אני ה' אלוקים' - עזרתו של הקב"ה. ואפשר להוסיף: שהר"ת והס"ת של 'אני ה' אלוקים' (עם התיבות) בגימטריא: ע', ומובא (ליקו"מ ל"ו) על: ע' קלון שיש לצעוק כיוצא לזכות לקדושה. וזה ענין הצעקה המרומז: באני ה' אלוקים'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים" (י"ט ב) בדברי רש"י: 'מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל'. ע"פ המובא (ליקו"מ א ב): שבכוח זה שנאחזים בשרשי נשמות ישראל, כוח הרבים אפשר שיהיה לו משלה על המלאכים, ורב עמרם חסידא התגבר בכוח זה - כשהיה בשעת הנסיון ואמר נורא ביה עמרם (ע"ש), וזה: פרשה של קדושים - בהקהל.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים" (י"ט ב) בדברי ה'חתם סופר' פרשה זו נאמרה בהקהל (עייני רש"י): שהתורה אינה דורשת קדושה של התבדלות וניזירות, אלא אדרבה פרשת קדושים בהקהל נאמרה - שתהיו קדושים בתוך קהל ועדה, ומעורבים בדעת עם הבריות. ואפ"ל בדבריו: 'קדושים תהיו' - לשון רבים, התכללות בכלל בני ישראל.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו" (י"ט ב)

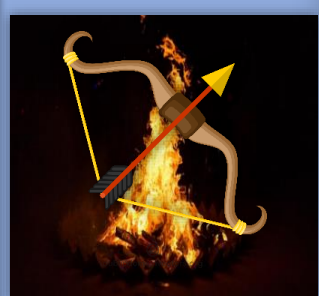
'עדת' תיבת: 'דעת'. בליקו"מ (תורה ח): 'המה הוא מוציאה פרוסה בפני תאוה זו, כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות (סוטה ג) אבל כשהמה והדעת שלם, הוא מגן בפני התאוה הזאת', וזהו, הקדמה ל'קדושה', 'הדעת' שהן המוחין, וכמובא שם. וכבר אמרו: אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש' - ענין דעת וחכמה.

"השכן אתם בתוך טמאתם" (ט"ז ט"ז)

ע"פ המובא (ליקו"מ ע"ח): שקאי על הדיבור, וכלשונו: 'היינו שאפילו אם האדם מונח ח"ו במקום שהוא אם יתחזק לדבר שם דיבורים קדושים של תורה ותפילה ושיחה בינו לבין קונו הוא יכול להזכיר את עצמו בהשי"ת לעולם". וזה: ר"ת וס"ת של 'בתוך' הוא: כ"ב, כנגד כ"ב אותיות שמשמש נמשכים הדיבורים הקדושים. ואותיות הפנימיות: ת"ו. וי"ו: אות ת: רומז על דיבורי תורה תפילה. גם: ת"ו לשון רשימה, כמו שכתוב: והתות ת"ו - שערשם הקול בלב. (ליקו"מ מה). אות ו': ע"פ המובא (זהר חדש ויצא): ד'א"ו דשמש קדישא, דאקרי תפארת, - ו'תפארת' הרי הוא בתורה. וכן (זהר בראשית ל). עה"פ: 'ואת הארץ: וא"ו - א"ת, כללות של עשרים ושתים אותיות'. שזה ענין הדיבור, וכאמרינו. ובליקוטי מוהר"ן (א"א): 'כי בלא וא"ו נשאר כבוד פה, ועל ידי וא"ו הוא בבחינת (תהלים ל): 'כבוד ולא ידם' - הרומזים על הדיבור.

**"דריכת הקשת בל"ג בעומר הוא סגולה לבנים"**  
(ספר המדות)  
- ❁ -  
**בהשקעה ומאמץ**  
**ולו גם קטן בבנים -**  
**הצלחתם כחץ**  
**שמגיע למרחקים !**

## זוית ראייה



# ספּוּרִים מַאֲרִים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"כי ביום הזה יכפר עליכם" (ט"ז ל)

## השריפה הגדולה ביום הכיפורים !

ברסלב שנת תקס"ז, רבי נתן זכה לשהות אצל רבינו בימי ראש השנה. רבינו אמר אז את התורה "פתח רבי שמעון" (ליקוטי מוהר"ן ס): המבואר ומרומז שם מעלת 'סיפורי מעשיות' שרבינו החל לספר, והיה התעוררות ובכיות בקרב השומעים עת אמר רבינו תורה זו. רבי נתן נשאר בברסלב עד אחרי יום כיפור, לשבות יחד עם רבינו ביום הקדוש.

אתא ובא ערב יום הכיפורים, רבינו יוצא מהמקוה, ואומר למשמשו שהוא צופה שהשנה הזאת החדשה תראה הרבה חולשה וחולי, עד כדי כך שהוא אחז ומשמש בראשו להרגיש אם הוא חי... עקב הסבל שהוא צופה שיתרחש בזאת השנה.

בליל יום הכיפורים, בעוד הציבור בבית מדרשו של רבינו יושב ועוסק באמירת התפילות והפזמונים שלאחר שמונה עשרה, השתררה מהומה גדולה. שריפה גדולה ואיומה פרצה, והתפשטה חיש מהר על פני כל בתי העיר, ורבים מהבתים נשרפו כליל. מרוב השאון והאנדרלמוסיה הופרעה התפילה, ואנשים מבית הכנסת רצו לביתם להציל את משפחותיהם ואת כל הניתן להציל. בית רבינו נשאר עומד על מכונו והשריפה לא פגעה בו, על אף שניצב בין הבתים שעלו בלהבה. וגם כאשר שככה מעט האש, לא נרגעה המהומה. שוטרי העיר התפרצו לבית הכנסת והכו ללא רחם במתפללים שנותרו בבית הכנסת - לצאת מיד לסייע בכיבוי השריפה. ואז, בשעת השריפה, כותב מוהרנ"ת, הורה רבינו להקל בעניין הצלת הממון, שיהגו בזה על פי דין ללא חומרות יתירות. גם לאחר יום כיפור שוחח רבינו על כך - שנכתבו תשובות רבות בהלכה המקילות בעניין הצלת ממון, ואין צריך להחמיר בחינם.

עוד גילה רבינו, כי באותו יום כיפור חפץ היה לפעול דבר מה אצל השי"ת, והיו לו בזה כמה טענות, שאילו היו נכתבים היה ממלא בהם גיליונות רבים של ניר. 'ועשיתי לי סדר גדול - כותב רבינו - אך ע"י השריפה נתבלבל הדבר'.

ומאז אותו ליל יום כיפור - גילה - שבגלל שרצה לפעול אצל השי"ת, נתעורר עליו קטרוג גדול למעלה, וכתוצאה מכך באה עליו תכף המחלה הנוראה, מחלת ה"הוסט" (שחפת) ממנה נתייסר זמן רב, עד ליום הסתלקותו בחול המועד סוכות שנת תקע"א. (ע"פ באש ובמים)

## הכנה לתפילת כל נדרי !

בעל תפילה מפורסם היה ב'אומן' ורבי נחמן נעמירובער שמו. לבד מתפילותיו הנוראים מלאים חן והתעוררות - בקיבוץ כימי ראש השנה, היה גם יגיש לתפילות של 'יום הכיפורים'. טרם שהתחל תפילת 'כל נדרי' בערב יום הקדוש, השתטח על ציון רבינו הקדוש, שם היה מרבה בתפילה בהשתפכות הנפש, שהשם יא מצליח דרכו עת עמד להתפלל לפני העמוד כחון. וכה חזקה הייתה תפילתו על הציון בקול ובהתעוררות בערב יום הכיפורים, עד שאמר והעידו אנשי שלומנו על כך: שראוי לבוא אף מקצה העולם, לראות את פרידתו של החון ר' נחמן - מרבינו קודם הליכתו להתפלל ביום הדין הקדוש והנורא.

"ואהבת לרעך כמוך" (י"ט י"ח)

## לא הקפיד !

הפקיד פעם רבי אברהם ב"ר נחמן בידי תלמידו, רבי ישראל כהן סכום כסף שאספו עבור הוצאת חתונה של בתו, והחביאו רבי ישראל מעל הארובה שב'קלויז'.

לאחר זמן כשביקש מרבי ישראל את המעות בחזרה, עלה רבי ישראל לארובה, ומה חשכו עיניו בראותו שכל הסכום נשרף באש.

בלב כבוד סיפר זאת לרבי אברהם, ומה רבתה השתוממותו שלא ראה בפניו שום שינוי של צער או קפידיא עליו. אלא חיבבו וקרבו כמקודם.

## החיות במירוץ

ילדים יקרים ! לקראת ל"ג בעומר הקרב ובא, נתחבר מעט לחסיד רבי שמואל הרביץ זצ"ל על הרגשותיו הנפלאים שהרגיש בנסיעה למירוץ. וכך הוא כותב: "והנה כל הזמן על הרקבת אמרנו תהלים ותפלות, ולמוד ספרי רבנו, ושיחה מענין רבנו, ונגינה, ובפרט הזמר בר יוחאי וריקודים. וגם כסופים וגעגועים והשתוקקות הרבה לציון הרשב"י.

ובפנים אצל הציון הקדוש, כבר בימים שלפני ל"ג בעומר, ההתעוררות כל כך גדול ורב בלי שעור וערך, וכבר מלא אנשים עוסקים בתפלה בשיחה והתבודדות והתשובה. מי יהלל, מי יפאד גדל הבושה והרהור תשובה וההתעוררות, של כל מי שנכנס לפני אצל הציון הקדוש.

וכל הזמן הזה, בחצר מחוץ לציון הקדוש, השמחה והחזון וההלולא אין לשער ולהעריך כלל, שמחה כזו אין דגמתה... מי שלא ראה השמחה זו לא ראה שמחה וחיות מקימי'.

גם אם זוכים לנסע, וגם אם לא, נתחבר לחיות המיוחדת ששוררת שם, נתחבר לאורו של התנא רבי שמעון בר יוחאי, בלמוד מאמרותיו ותורותיו, בהזקרת שמו הקדוש בריקודי ל"ג בעומר יחד עם כלל בית ישראל שבאים לציון הקדוש. וזכותו הגדולה תגן עלינו.

מז  
הפסח  
ההוא  
לשקו  
המצרים

